

Filipi Kaane

Pɔli Alaa Falan Naxan Nasiga

Filipi Kaane Ma

Yesu a Xera Pɔli nan Alaa falani ito sebexi Yesu a muxune ma naxanye yi dɔxi Filipi taani. Waxati danguxini, Pɔli bata yi kawandin ba na. E denkeleyaan yi sabati ki fajɪ, han e yi Pɔli mali a wanla ra yire gbete yi. Na birin yebaxi Xerane Kewanle kitabu yiren kui a sora 16.

Pɔli to sa Romi kasoon na a denkeleyana fe ra, Ala yi a liga a xa kedine sebe denkeleya yamane ma. Pɔli yi kedi keden sebe Filipi kaane ma. A yi e ralimaniya alogo e xa lu Ala sagoon kui, e mɔn xa findi misali fajɪn na naxan nɔe a lige muxu gbete yi bira Yesu fɔxɔ ra. Pɔli yi a rabira e ma a e mi nɔe e yete rakise e wali fajɪne xɔn, fɔ Yesu barakani naxan a yete baxi saraxan na dunuɲa birin xa.

Xera Pɔli Yesu a fe Xibaru Fajɪn kawandin ba nen Filipi taani Girɛki kaane yamanani, a yi denkeleya yamaan malan fɔlɔ mɛnni a xeraya sigati firinden ni (Xerane Kewanle 16.12-24 mato). Nɛe dando danguxina, a yi kasoon na waxatin naxan yi (Filipi kaane 1.7 mato), Xera Pɔli yi ngax-akedenya kedin sebe Filipi kaane ma. A yi wama e nuwali sa feni se fixine fe ra e bata yi naxanye rafa a ma so Epaforodite yii, a tan yeteen yi tɔrɔni waxatin naxan yi. A mɔn yi wama nen a xa a fala e xa a e xa e senbe so e tinxin Alaa Muxu Sugandixin yee ra yi. E mɔn nama kunfa wule dinane xɔn ma naxanye e yamaan ye.

Kitabun yireni ito fəłəni (1.1-11), Pəli a sɛwan nun a wali fajı kolonna nan mayıtama Filipi dɛnkɛlɛya muxune ra. Na xanbi ra, a yi a yetɛ kiin yɛba. A bəjɛ xunbenla naxan sətəma Yesu barakani, a yi na mayıta hali a to mi a kolon Romi kaane yi naxan ligama a ra kasoon na. (Filipi Kaane 1.12-26) A yi e kawandi a e xa lu dɛnkɛlɛya kɛndɛni, e yi lanna raso e tagi, e yi xuru e bode ma, nii fajın yi lu e yi naxan kelixi Yesu ma (1.27-2.18). Benun e mən xa e bode to, Pəli naxa, a Filipi kaane xera Epaforodite nun Pəli fəxərabira Timəte xa lu e nun Filipi kaane tagi. (2.19-30)

Na xanbi ra, Pəli mən yi e rakolon muxune fe ma naxanye mi tinxinxi Yesu a fe Xibaru Fajın xa. A yi a fala Filipi kaane xa a e xa lu alo a tan, e yi e sɛnbɛ so dɛnkɛlɛyani, e yi lu alo Yesu (Filipi Kaane sora 3). Kitabun yireni ito rapanxi kawandi wuyaxi nan ma e nun nuwali saane nun xəntəne (Filipi Kaane sora 4). To, Yesu a muxune mən nəma limaniyaan sətədeni Kitabun yireni ito xən.

Xəntəne

¹ N tan Pəli nun Timəte, Alaa Muxu Sugandixin Yesu a walikene, nxu bata ε tan Alaa Muxu Sugandixina yama sarıpanxin xəntən naxanye sa Filipi taani e nun dɛnkɛlɛya yamaan xunmatone nun mali tiine. ² En Fafe Ala nun en Marigi Yesu Alaa Muxu Sugandixin xa hinanna nun bəjɛ xunbenla fi ε ma.

Pəli Ala maxandina Filipi dɛnkɛlɛya muxune xa

³ ε fe na rabira n ma waxati yo yi, n barikan birama nɛn Ala xa. ⁴ N na Ala maxandima ε xa sɛwan nin waxatin birin! ⁵ Amasətə ε bata n mali

Yesu a fe Xibaru Faɓin nalideni keli lɔxɔ singen ma han to. ⁶ N laxi a ra yati, Ala naxan wali faɓini ito fɔlɔxi ε tagi, a a rakamalima nɛn han a Muxu Sugandixin Yesu fa lɔxɔni. ⁷ A lan xaxinli ito xa lu n ma ε fe yi, amasɔtɔ ε fe ramaraxi n bɔɓɛni. Bayo xa n xidixi yɔlɔnxɔnna ra, hanma xa n Yesu a fe Xibaru Faɓin xun mayengɛma, n yi a yeɓa, en birin Alaa hinanni. ⁸ Ala nan n seren na a ε rafan n ma xanuntenya kɛndɛni naxan kelixi Yesu Alaa Muxu Sugandixin yɛtɛɛn ma.

⁹ N ma Ala maxandin ni ito ra: Ala xa lu ε xanuntenyaan fari sɛ fe kolonna nun famun kɛndɛn na han, ¹⁰ alogo ε xa nɔ fe faɓin kolonɓɛ, ε yi lu fetareyaan nun sɔntareyani han Alaa Muxu Sugandixin fa lɔxɔna. ¹¹ E xa dɛfe kɛwali tinxinxine yi naxanye kelima Yesu Alaa Muxu Sugandixin ma, Ala binye feen nun a batu feen na.

Pɔli kasoon na

¹² Ngaxakedenne, n waxi a xɔn ma nɛn, ε xa a kolon feen naxanye liga n na, ne bata Yesu a fe Xibaru Faɓin mali, a siga yɛɛn na. ¹³ Amasɔtɔ a bata makɛnɛn mangana sofane birin nun muxune birin xa, fa fala a n kasoon na Alaa Muxu Sugandixin nan ma fe ra. ¹⁴ Ngaxakedenna naxanye e lannayaan saxi Marigini, n to saxi kasoon na, ne bata wɛkilɛn sɔtɔ Alaa falan nalideni ki faɓi, e mi gaxu.

¹⁵ Nɔndin na a ra, e tan ndee Alaa Muxu Sugandixina fe kawandi bama milɛn nun lantareyaan nin, koni ndee a ligama ɓɛnige faɓiyaan nin. ¹⁶ Ne a ligama xanuntenyaan nin, amasɔtɔ e a kolon a n ma wanla findixi Yesu a fe Xibaru Faɓin xun mayengɛ feen nan na. ¹⁷ Bodene

tan Alaa Muxu Sugandixina fe kawandin bama yeε yigboon nin. E miriyane mi fan. E waxi nde sa feni n ma tɔrɔn fari kasoon na.

¹⁸ Fefe mi na ra. Xa e miriyaan findi a fajin na, xa a findi a jaxin na, Alaa Muxu Sugandixina fe bata rali kiin birin yi. Na bata n sɛwa, n mɔn luma nɛn sɛwani. ¹⁹ Amasɔtɔ n na a kolon fa fala na birin findima n ma kisin nan na ε Ala maxandine nun Yesu Alaa Muxu Sugandixina Niin barakan nin. ²⁰ Bayo n naxan mamɛma e nun naxan xɔli n ma, n nama yagi fe yo yi mumε. Koni n xa limaniya iki alo waxati danguxine yi alogo yamaan xa Alaa Muxu Sugandixin binya n fati bɛndɛna fe ra, xa n lu n nii ra, hanma xa n faxa. ²¹ Amasɔtɔ Alaa Muxu Sugandixin nan findixi n tan ma dunuɗa yi gidin na, sayaan yi findi tɔnɔn na n xa.

²² Koni xa n lu dunuɗa yi, n nɔε wali fajina nde kɛ nɛn. N lan n xa nanse liga? N mi a kolon. ²³ Fe firinni itoe birin xɔnla n ma: N waxi keli feni dunuɗani ito yi, n sa lu Alaa Muxu Sugandixin fɛma, na nan fan ki fajni. ²⁴ Koni ε tan ma fe ra, a lan n lu n nii ra fati bɛndɛni. ²⁵ N to laxi na ra, n bata a kolon a n luma nɛn ε ye alogo ε xa siga yeɛn na, ε sɛwa ε dɛnkɛleyani. ²⁶ N mɔn na xɛtɛ ε fɛma, ε Alaa Muxu Sugandixin Yesu matɔxɔn xun masama nɛn n ma fe ra.

²⁷ Koni, ε siga ti kiin xa lan Alaa Muxu Sugandixina Xibaru Fajin ma, alogo xa n fa ε fɛma, hanma xa n be, n xa a mɛ nɛn fa fala ε xaxili kedenni, ε sɔbɛ soxi ε bode xɔn ma dɛnkɛleyani Xibaru Fajina fe ra kii kedenni. ²⁸ ε nama gaxu ε yɛngɛfane yeɛ ra mumε! Na a yitama e ra nɛn fa fala e halagima nɛn, a ε tan kisin kiraan nan xɔn Ala barakani.

29 Bayo a bata a ragidi a hinanni a ε xa la Alaa Muxu Sugandixin na, ε mən yi tərɔ a fe ra, ³⁰ ε lu na yengε kedenna soε, ε n to naxan soε, alo ε mən bata a mε kii naxan yi, han iki n na fari.

2

Yesu raliga fena

¹ Xa Alaa Muxu Sugandixin senβε yo fima ε ma, xa a xanuntenyaan limaniya yo fi ε ma, xa lanbodeya yo ε nun Alaa Nii Sarijanxin tagi, xa xanuntenyaan nun kininkinin yo ε yi, ² nba, ε xa n ma sεwan nakamali, ε yi lan ε bode ma, xanuntenya kedenna yi lu ε tagi, e nun xaxili keden. ³ Ε nama fefe liga yetε yigboni hanma wasoni, koni ε yetε magodo, ε yi bonne yatε dangu ε yetεεn na. ⁴ Ε nama ε miri ε makone gbansanna ma fɔ bonne fan gbeena.

⁵ Ε keɲaan xa lu ε bode tagi alo Alaa Muxu Sugandixina, Yesu.

⁶ Alayaan yi a tan naxan yi a mi na ramara a yetε yi.

⁷ Koni a yi a mε a yetε ra, a yi a yetε findi konyin na, a lu adamadiyaan kiini.

A to adamadiyaan sɔtɔ,

⁸ a yi xuru Alaa falan bun han a tin sayaan ma a faxa wudin ma.

⁹ Na nan a ligaxi, Ala a ratexi binyeni kore xɔnna ma, a yi xinla fi a ma naxan gbo xinla birin xa,

¹⁰ alogo naxanye birin kore xɔnna ma

naxanye bəxə xənnə ma e nun a bun ma,
 e na Yesu xinla mə waxatin naxan yi,
 xinbin birin sinma nən a bun ma,
¹¹ lənnə birin yi a fala
 fa fala Alaa Muxu Sugandixin Yesu nan Marigin
 na,
 Fafe Ala binya feen na.

Ɛ dεgε alo kεnεnna dunuƙa yi

¹² Nayi, n xanuntenne, ε darixi n ma falan suxε
 kii naxan yi n yεε xəri, ε mən xa a suxu n xanbi
 dangu na ra iki, ε yi lu ε kisi feen nakamalε gaxun
 nun xuruxurunni. ¹³ Amasətə Ala nan walima ε yi,
 alogo ε nənigen nun ε kεwanle xa lan a waxən feen
 ma.

¹⁴ Ɛ feen birin liga hali ε nama a findi mawugan
 nun fe matandin na, ¹⁵ alogo ε xa findi sɔntarene
 ra, ε sariƙan. Ɛ findi Alaa diine ra, fε mi naxanye
 ra naxanye dεgεma alo sarene kore xənnə ma
 waxatini ito muxu tinxintare sariƙantarene yε, ¹⁶ ε
 nεma nii rakisin falan naliyε. Xa ε na liga, n nan n
 kanbama ε yi nən Alaa Muxu Sugandixin fa ləxəni
 fa fala n ma dunuƙa yi gidin nun n ma wanla mi
 findixi fe fuun na.

¹⁷ Hali n faxa ε xa, n lu alo minse saraxan naxan
 nabəxənnəma ε fe ra, sa ε dənkeleyaan fari Ala yetagi
 naxan fan luxi alo saraxana, na n nasεwama nən,
 en birin yi sεwa. ¹⁸ Ɛ fan xa sεwa na kiini, en lu en
 bode yi sεwani.

Timote nun Epaforodite a fe

¹⁹ N xaxili tixi Marigi Yesu ra, a xa n mali Timote
 rasigε ε ma xulən, alogo n tan yetεen bəɲε xunbele
 kii naxan yi ε xibarune fe yi. ²⁰ Muxu gbεte mi n

dεxɔn naxan xaminxi ε fe ra alo a tan. ²¹ Bonne tɔnɔn nan tun fenma e yete xa. E mi Yesu Alaa Muxu Sugandixin gbeen fenma. ²² Koni ε yetena a kolon a Timote bata a keɲaan mayita tɔrɔni, a yi a yete findi Xibaru Faɲina walikeen na n dexɔn alo diin nun a fafe. ²³ N waxi a rasiga feni ε ma, n na n ma feene to fixaxi waxatin naxan yi. ²⁴ N laxi a ra Marigin barakani fa fala n fan yeteen sigama nen ε fema.

²⁵ N bata a miri fa fala a fere mi na fo n mon xa ngaxakedenna Epafrodite raxete ε ma, n wali ke boden nun n yenge so bodena, ε naxan nafa n ma, ε seene so a yii n mali feen na. ²⁶ E birin to xɔnla a ma ki faɲi! A bata kontɔfili bayo ε bata a furena fe me. ²⁷ Nɔndin nan a ra, a fura nen yati! A yi luxi ndedi a xa faxa. Koni Ala yi kininkinin a ma. A mi kininkininxi a kedenna xan ma, koni n tan fan, alogo na sunun nama sa n ma tɔrɔn fari. ²⁸ Nanara, n waxi a rasiga feni ε ma mafuren alogo ε na a to waxatin naxan yi, ε mon yi sewa, n boɲen yi sa ndedi. ²⁹ E a rasene sewa gbeeni Marigin xinli. E na muxu sifan binya, ³⁰ bayo a yi faxama nen nun Alaa Muxu Sugandixina wanla fe ra. A yi tinxi a niin fi feen ma alogo a xa n mali ε tan yeteen mi yi noe naxan lige.

3

Kisin sɔtɔ fena

¹ Iki, ngaxakedenne, ε sewa Marigini. Na mi n tɔre xa n xete na feene ma n bata yi naxanye sebe ε ma nun alogo na xa ε ratanga. ² E ε masiga fe xɔsixi rabane nun fe ɲaxi rabane ra, e nun muxun naxanye a falama fa fala xa muxun mi banxulan

a mi kisima. ³ Anu, jəndin naxan na, en tan nan muxu banxulanxine yetεen na, en tan naxanye Ala batuma a Nii Sarijanxin barakani, en tan naxanye en kanbama Alaa Muxu Sugandixin Yesu a fe yi, en tan naxanye mi laxi en yetε ra.

⁴ Xa n wa, n fan nɔε lε n yetε ra nɛn. Xa bonne e mirixi nɛn a e nɔε e yetε rakise nɛn, n dangu ne ra pon! ⁵ Amasɔtɔ n banxulan n barin xii solo-masεxede lɔxɔn nin. Isirayila kaan nan n na, keli Bunyamin bɔnsɔnni, Heburune Heburu nan n tan na. N yi biraxi sariyan fɔxɔ ra Farisi muxune* kiin ma nun. ⁶ Yahudiya dina xɔnxɔnna nan yi n na nun han n yi dɛnkɛleya yamaan jaxankatama. Fε yo mi yi n ma tinxinna ra sariyan mabinni. ⁷ Koni n yi seen naxanye yatεma tɔnɔn na, iki n bata ne yatε bɔnɔn na Alaa Muxu Sugandixina fe ra. ⁸ Koni n feene birin yatεxi bɔnɔn nan na fe fisamantenni ito a fe ra naxan findixi Alaa Muxu Sugandixin kolon feen na, Yesu n Marigina. Amasɔtɔ n bata bɔnɔ feen birin yi a fe ra. N bata seen birin yatε fe fuune ra alogo n xa Alaa Muxu Sugandixin sɔtɔ, ⁹ n yi lu a tan xa. N mi n yetε findima tinxin muxun na n ma sariya suxun xɔn, koni fɔ dɛnkɛleyaan barakani Alaa Muxu Sugandixin ma. Tinxinyaan na a ra naxan kelixi Ala ma a sɔtɔ dɛnkɛleyaan barakani. ¹⁰ N fa waxi Yesu kolon feni, e nun sɛnbɛn naxan a rakelixa sayani, nxu nun a tan yi

* **3:5:** Farisi muxune: Yahudiyane nan yi muxuni itoe ra naxanye lan ma fe yi a ra, e xa dinan suxu kii kedenni. E tan nan e sɔbe so Nabi Musaa sariyan suxun ma dangu Yahudiyān bonne ra. E mɔn yi e benbane namunne suxuma kii xɔdɛxɛni. E tan yi laxi malekane ra. E mɔn yi laxi a ra a muxune kelima nɛn sayani.

tərəya kedenna kolon, n yi lu alo a tan a sayani
 11 alogo n fan xa keli sayani.

Giina han a danna

12 N munma yelin na birin sətε singen, hanma n yi kamali. Koni n yixədɔxɔxi a fendeni alogo n xa n kɔntɔnna rasuxu bayo Alaa Muxu Sugandixin Yesu nan n fan nasuxi. 13 Nba, ngaxakedenne, n na a kolon, n munma a sətɔ singen. Koni n fe keden nan nabama iki: feen naxanye n xanbi ra, n bata ɲinan ne xɔn. Naxan n yεε ra, n kataxi na nan li fe ra iki. 14 N na n gima, alogo n xa sa a danna li, n yi ariyanna sətɔ, Ala n xilixi naxan ma a Muxu Sugandixin barakani, Yesu.

15 Nanara, en tan naxanye bata kɔxɔ dɛnkɛleyani, a lan en birin xa na to na kii nin. Koni xa fe gbεtε ε tan nde kui, Ala na fan nafixama nɛn na kanna xa. 16 Na ma, en xun tixi dɛnaxan na, en xa siga yεɛn na na kii nin.

17 Ngaxakedenne, ε birin xa n tan naliga. Muxun naxanye sigati ki luxi alo nxu gbeena, ne nan xa findi misaala ra ε xa. 18 N bata yi ito fala ε xa nun sanja ma wuyaxi, n wugamatɔɔn mɔn xa a fala ε xa iki. Muxu wuyaxi sigati kiina e findixi Alaa Muxu Sugandixin faxa wudin† xaranna fe yaxune ra. 19 Na muxune e rananma yahannama nin. E ala nan e fati bɛndɛn sagone ra. E rafɛya feene nan nafan e ma. Dunuɲa feene nan tun nafan e ma. 20 Koni ariyanna dugurenne nan en tan na. En na en nakisimaan nan mamɛma keli ariyanna yi, en

† **3:18:** Romi kaane yi muxune gbangbanma wudin nan ma, e yi e faxa. Yesu sayan nan habadan nii rakisin fima muxune ma. A faxa wudin yi findi kisin taxamasenna ra.

Marigina Yesu Alaa Muxu Sugandixina. ²¹ A en fati benden senbetaren maxetema nen, a lu naroni alo a gbeena, a yi a liga senben na naxan feen birin saxi a non bun ma.

4

Poli a maxadina

¹ Nanara, ngaxakedenne, n xanuntenne nun n nafan muxune, naxanye findixi sewan nun xun-nayerenna ra n xa, ε lu Marigini gben gben, n xanuntenne.

² Ewodi nun Sintiki, n na ε mafanma, ε lan ε bode ma Marigini. ³ I tan, n lanfana, lannaya muxuna, n bata i maxandi, i xa na jaxanle mali amasoto e bata wali n dexon Yesu a fe Xibaru Fajina fe ra, e nun Kilementi e nun n lanfane birin naxanye xinle sebexi Nii Rakisin Kitabun kui.

⁴ E sewa Marigini waxatin birin. N mon xa a fala, ε sewa. ⁵ Muxun birin xa a kolon fa fala ε dijaxi. Marigin famaton ni i ra! ⁶ E nama xamin fefe ra, koni ε makone fala Ala maxandideni e nun barika birani waxatin birin. ⁷ Nba, Ala boje xunbenla naxan fima, xaxinla mi noe naxan famunje, na ε bojen nun ε xaxinla kantanma nen Marigini, Alaa Muxu Sugandixina Yesu.

⁸ Nba, donxen na, ngaxakedenne, feen naxan yo finde jondin na, fe kendena, tinxinna, sarijanna, marafanna, binyen feen naxan yo yi, xa son fajin na a ra, naxan finde tantunna ra, ne xa findi ε miriyane ra. ⁹ E bata xaranna naxanye soto n na, ε bata naxan me e nun n kewanle, ε xa ne liga. Nayi, boje xunbenla Ala luma nen ε xon ma.

Poli a barika birana

10 N sɛwaxi Marigini ki fajni bayo ε mɔn bata ε jɔxɔ lu n xɔn. E xaxili yi n xɔn nun yati koni ε mi fεε sɔtɔ ε xa a yita n na. 11 N mi ito falama ε xa n makoon xan ma fe ra, bayo n bata dari a ra n xa n wasa so n kiini. 12 N yigelitɔyaan kolon, n nafulu kanyaan kolon. N bata wundo feni ito kolon fa fala xa n lugoxi hanma xa n kamεxi, xa se gbegebe n yii hanma ndedi, n wasa soxi na yi yiren birin e nun waxatin birin bayo 13 n nɔε feen birin ligε nɛn Yesu barakani naxan sɛnbɛn fima n ma.

14 Koni hali na, ε bata fe fajin liga ε n mali n ma tɔrɔne yi. 15 E tan Filipi kaane fan yatina a kolon, ε Yesu a fe Xibaru Fajina fe mε waxatin naxan yi, n kelimatɔna Masedoniya yi, ε tan nan tun n mali dɛnkɛleya yamane ye, ε se fajina ndee fi, ε ndee rasuxu. 16 N yi Tesaloniki taani waxatin naxan yi, sanja ma firin, ε seene rafama n ma n makoon yi naxanye ma. 17 N mi kiseene xan fenma n yetε xa, koni n waxi nɛn ε xa barayin nan sɔtɔ. 18 E seen naxanye birin soxi Epafrodite yii, n bata e birin masɔtɔ, ne bata n makone birin li, e n wasa. A ligaxi nɛn alo wusulanna naxan ganma saraxa fajin na, naxan Ala kɛnɛnxi. 19 Nba, n ma Ala ε malima ε makoon birin na nɛn a nafulu kanyaan xɔn Alaa Muxu Sugandixin Yesu barakani. 20 En xa binyen fi en Fafe Ala ma habadan han habadan. Amina.

Xɔntɔn dɔnxɛna

21 E yama sarijanxin birin xɔntɔn naxanye Yesu Alaa Muxu Sugandixini. En ngaxakedenna naxanye n fεma be, ne fan ε xɔntɔnma. 22 Yama

sarijanxin naxan birin be, ne ε xɔntɔnma,
katarabi Romi Manga Gbeenā muxune ma.

²³ Marigi Yesu Alaa Muxu Sugandixina hinanna
xa lu ε yi.

Kisin Kiraan Kitabuna

**The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.
La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin
Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers
de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la
Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012
Copyright du text: © 2012—Traducteurs Pionniers de
la Bible. Cette création est mise à disposition selon le
Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas
de Modification 3.0 Unported disponible en ligne
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou
par courrier postal à Creative Commons, 171 Second
Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.**
copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78